

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Ing. Petrem Šuránkem ve věci

žalobkyně: **O. A.**, narozená X
alias **V. A.**
státní příslušnost Běloruská republika
toho času v Zařízení pro zajištění cizinců Bělá – Jezová
sídlem Jezová 1501, 294 21 Bělá pod Bezdězem
zastoupena advokátem JUDr. Petrem Tomanem, LL.M.
sídlem Těšnov 1059/1, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 963/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 11. 2025, č. j. OAM-1321/BE-BE01-VL15-Z-2025,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 11. 2025, č. j. OAM-1321/BE-BE01-VL15-Z-2025, se zrušuje.
- II. Žalovaný je povinen do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku zaplatit žalobkyni k rukám jejího zástupce, JUDr. Petra Tomana, LL.M., na náhradu nákladů řízení částku 12 269,40 Kč.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.

Odůvodnění:

1. Žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) odeslanou žalovanému do datové schránky dne 5. 12. 2025 a doručenou prostřednictvím žalovaného do datové schránky soudu dne 11. 12. 2025 se žalobkyně domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 11. 2025, č. j. OAM-1321/BE-BE01-VL15-Z-2025 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění účinném od 1. 10. 2025 (dále jen „zákon o azylu“) rozhodl o zajištění žalobkyně v Zařízení pro zajištění cizinců Bělá – Jezová (dále jen „ZZC“) a podle § 46a odst. 5 zákona o azylu stanovil dobu trvání jejího zajištění do 7. 3. 2026.

Obsah podání účastníků řízení

2. Žalobkyně nejprve ke své historii uvedla, že dlouhodobě žije mimo území Běloruska. Pracovala postupně v Rusku, Turecku a na Ukrajině. V prosinci 2020 získala humanitární vízum (typ 21) do Polské republiky, kde požádala o povolení k pobytu jako osoba prchající před represivním režimem v Bělorusku. V roce 2023 uzavřela manželství s G. M., německým občanem, a od té doby žijí ve společné domácnosti ve Stuttgartu a žalobkyně se učí německému jazyku, což dokládá její záměr v Německu zůstat. V Německu též v roce 2023 požádala o udělení pobytu za účelem sloučení rodiny s manželem, je tam hlášena k pobytu a má tam sjednáno zdravotní pojištění. Žalobkyně se též podílí na péči o děti manžela z předchozího vztahu. V Polsku žije její dospělý syn, který také uprchl z Běloruska.
3. Žalobkyně uvádí, že se dlouhodobě angažovala proti autoritářskému životu v Bělorusku, psala kritické texty a zveřejňovala je na sociálních sítích. V letech 2018-2020 byla velmi aktivní v době masových protestů proti zfalšovaným prezidentským volbám, na Instagramu sdílela videa a komentáře dokumentující násilné zásahy policie proti demonstrantům a případy mučení a navazovala kontakty s opozičními blogery a jinými tvůrci na sociálních sítích. V důsledku toho se dostala do „hledáčku“ běloruských a ruských bezpečnostních složek. Z obavy z uvěznění a mučení opustila Bělorusko a v Polsku jí byl poskytnut azyl (resp. humanitární pobyt), na což upozornila též žalovaného a přislíbila mu předložení příslušných dokladů.
4. Vůči žalobkyni je v Rusku vedeno trestní řízení pro závažnou drogovou trestnou činnost, na základě něž byl na ni vydán v květnu 2020 Tverským obvodním soudem v Moskvě zatykač, jenž byl 31. 3. 2023 předán Interpolu (dále jen „ruský zatykač“). Z předložených dokumentů ale plyne, že zakladatel údajné zločinecké skupiny byl soudem již v září 2020 zproštěn obžaloby rozsudkem Moskevského městského soudu. Další obviněný pak zemřel ve vazbě a třetí zmizel. Žalobkyně upozorňuje, že trestní řízení v tomto případě slouží jen jako zástěrka pro politicky motivované stíhání související s její politickou činností. Připomíná též, že dne 18. 8. 2023 byla na základě ruského zatykače předběžně zadržena v Itálii, již 24. 8. 2023 však byla z vydávací vazby po zásahu italského Ministerstva spravedlnosti propuštěna s ohledem na vyloučení Ruské federace z Rady Evropy, ukončení vázanosti Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod (publikována pod č. 209/1992 Sb.; dále jen „Úmluva“) a významné riziko nerespektování práva na spravedlivý proces a vystavení nelidskému a ponižujícímu zacházení, a to i s přihlédnutím k politické Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.

aktivitě žalobkyně. Následně dne 26. 6. 2024 pak odvolací soud v Janově rozhodl i o ukončení vydávacího řízení, neboť ruské orgány ani přes výzvu italských orgánů nepředložily nezbytné extradiční podklady.

5. Pokud jde o aktuální události, žalobkyně uvedla, že se dne 16. 11. 2025 v časných ranních hodinách vracela do Německa s manželem a přáteli po krátké návštěvě Prahy, přičemž byli u Rozvadova kontrolováni hlídkou Policie České republiky. Jelikož žalobkyně zapoměla svůj cestovní doklad v Německu, sdělila hlídce své osobní údaje a její totožnost byla ověřena ze snímku jejího pasu v telefonu manžela. Jelikož z lustrace vyplynulo, že nemá pobytové oprávnění v ČR a že Německo ji vede v Schengenském informačním systému (dále jen „SIS“) jako osobu, které byl odepřen vstup na území členských států, byla žalobkyně rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „policejní orgán“), ze dne 18. 11. 2025 zajištěna za účelem správního vyhoštění. Přitom bylo přihlédnuto i k ruskému zatykači a za hlavní překážku realizace vyhoštění byla označena neověřená totožnost žalobkyně, aniž by policejní orgán jakkoliv zhodnotil riziko pronásledování žalobkyně v Rusku a Bělorusku, předchozí azyl v Polsku ani její postavení manželky občana Evropské unie. Žalobkyně přitom při podání vysvětlení popsala svou politickou činnost proti režimu v Bělorusku, získání azylu v Polsku i své rodinné vazby v Německu včetně probíhajícího řízení o pobytu za účelem sloučení rodiny. Výslovně uvedla, že se obává uvěznění a mučení v Bělorusku či Rusku, že nesouhlasí se svým vydáním a že ruský zatykač je ve skutečnosti politicky motivovaný. Upozornila i na to, že manžel je připraven jí poskytnout finanční prostředky, ubytování a další záruky, stejně jako to, že je ochotna požádat v ČR o azyl.
6. Jelikož žalobkyně požádala dne 18. 11. 2025 o azyl, byla následně dne 20. 11. 2025 přezajištěna napadeným rozhodnutím, jež žalobkyně považuje za nezákonné, věcně nesprávné i nepřezkoumatelné. Žalobkyně přitom zdůrazňuje, že rozhodnutí o zajištění je mimořádně intenzivním zásahem do základního práva na osobní svobodu, jež se svou povahou blíží trestu odnětí svobody, a proto je na něj třeba klást zvýšené požadavky, co do zákonnosti, individualizace, přiměřenosti a kvality odůvodnění. Zároveň se při soudním přezkumu uplatní povinnost soudu přihlížet z moci úřední ke všem vadám a nezákonnostem, jak vyplývá z rozsudku Soudního dvora Evropské unie (dále jen „SDEU“) ze dne 8. 11. 2022 ve spojených věcech C-704/20 a C-39/21 *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid*, takže soudní přezkum není omezen uplatněnými žalobními body.
7. Žalobkyně namítá, že ze čtyř kumulativních podmínek zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, tj. 1) podání žádosti o mezinárodní ochranu, 2) nemožnost uplatnění zvláštních opatření dle § 47 zákona o azylu, 3) podání žádosti pouze s cílem se vyhnout či pozdržet hrozící vyhoštění či vydání k výkonu trestu do ciziny a 4) možnost dřívějšího podání žádosti, je splněna pouze první podmínka, zatímco podmínky 2) až 4) žalovaný hodnotil nesprávně, či je dokonce nehodnotil vůbec.
8. Pokud jde o údajnou účelovost její žádosti o mezinárodní ochranu, závěr žalovaného je nepodložen a stojí výlučně na časové souvislosti – na podání žádosti až po zajištění, což však nemůže být dostačující. Určité zpoždění žadatele po provedení hraniční kontroly či zásahu policie je i podle závěrů judikatury pochopitelné a o zneužití azylové procedury samo o sobě nic nevypovídá. Nadto se při posouzení účelovosti žádosti musí žalovaný zabývat též tím, zda žadateli skutečně vyhoštění hrozí, což však žalovaný ani přes informace poskytnuté

Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.

žalobkyní neučinil. Žalobkyně není žadatelem bez azylových důvodů, nýbrž osobou, u níž již jiné členské státy shledaly riziko vážného porušení základních práv. Skutečnost, že předtím žalobkyně řešila svůj status v jiných členských státech EU (humanitární pobyt v Polsku, řízení o pobyt v Německu), přitom racionálně vysvětluje, proč do té doby azyl v ČR nevyhledávala. K podání žádosti přistoupila bezprostředně poté, co se v souvislosti se svým zajištěním poprvé dozvěděla o reálné hrozbě vydání Běloruska. Žalovaný se přitom při posouzení účelovosti žádosti nijak nezabývá tvrzeními žalobkyně o možném pronásledování v Bělorusku.

9. Napadenému rozhodnutí žalobkyně vytýká i to, že žalovaný zcela opomenul, že je manželkou německého občana, tedy rodinným příslušníkem ve smyslu § 15a odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 8. 12. 2025 (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) a čl. 2 odst. 2 písm. a) směrnice 2004/38/ES o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (dále jen „směrnice 2004/38/ES“). S manželem žije ve společné domácnosti v Německu, což žalovaný nezohlednil ani ve skutkovém popisu, ani ve svém právním posouzení. Její pobytový status je odvozen od práv jejího manžela na volný pohyb a pobyt podle čl. 20 a 21 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „SFEU“) a k tomuto režimu SDEU judikoval, že zásahy do práv rodinných příslušníků občana EU, včetně rozhodnutí o zákazu vstupu, nesmějí být automatické a musí vycházet z přísného individuálního posouzení s ohledem na rodinný život občana EU (rozsudek SDEU ze dne 5. 9. 2023 ve věci C-528/21 *Commissioner of An Garda Síochána*; pozn. soudu – správně jde o rozsudek ze dne 27. 4. 2023 ve věci C-528/21 *M.D.*). V daném případě tak měl žalovaný postupovat podle čl. 27 odst. 1 směrnice 2004/38/ES, který umožňuje omezit svobodu pohybu a pobytu jen z důvodů veřejného pořádku, veřejné bezpečnosti nebo veřejného zdraví, a to jen v souladu se zásadou přiměřenosti a výlučně se zohledněním osobního chování dotyčné osoby, aniž samo o sobě bylo dostačujícím důvodem předchozí odsouzení pro trestný čin. Takový standard přezkumu však žalovaný nepoužil.
10. Žalovaný podle žalobkyně nedostatečně vyhodnotil též možnost použití zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu namísto zajištění. Žalovaný jen zcela povrchně bez bližšího vysvětlení konstatuje nemožnost účelného uplatnění takových opatření. Stejně tak nijak neosvětluje, proč by žalobkyně „navázala na trestnou činnost“, aniž by se vypořádal s upozorněním žalobkyně na politickou motivaci trestního řízení vedeného v Ruské federaci a aniž by z jakéhokoliv dokumentu ve spise vyplývalo, že by žalobkyně kdy spáchala nějakou trestou činnost na území EU. Žalobkyně naopak dokládá čistý trestní rejstřík z Polska. Irelevanci ruského zatykače dokládá odmítnutí Itálie žalobkyni vydat. Žalovaný ani neproověřil její tvrzení, že její manžel je připraven jí zajistit ubytování, finanční podporu, osobní záruku či složení finanční záruky. V neprospěch žalobkyně nelze přičítat ani její předchozí pobyt v Německu v průběhu řízení o sloučení s manželem, ani předchozí pobyt v Polsku na základě humanitárního víza, naopak jde o skutečnosti prokazující stabilitu jejich osobních poměrů a integraci v evropském prostoru. Žalovaný též podle žalobkyně přikládá nepřiměřenou váhu tomu, že při silniční kontrole měla předat falešný doklad. Šlo o jednorázový exces, který byl plně objasněn a neměl žádný vliv na průběh řízení. Totožnost

Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.

žalobkyně si policisté ověřili na základě skutečných osobních údajů podle kopie její běloruského pasu, kterou jim sama poskytla. Dovození závěru, že od žalobkyně nelze rozumně předpokládat, že by respektovala zvláštní opatření, z této události je podle ní zjevně nepřiměřené, neboť nahrazuje požadavek konkrétních indicií budoucího nerespektování povinností pouhou spekulací založenou na jednorázovém, vysvětleném a fakticky bezvýznamném incidentu, který nesvědčí o úmyslu žalobkyně vyhýbat se řízení či mařit jeho průběh.

11. Pokud jde o ruský zatykač, který žalovaný uvádí jako první důvod pro potřebu ponechání žalobkyně v zajištění, z napadeného rozhodnutí je zřejmé, že žalovaný jeho povahu hodnotil zcela nekriticky, ač žalobkyně upozorňovala na zneužití trestního řízení k jejímu politickému pronásledování. Zcela klíčové je, že italské orgány se ruským zatykačem již detailně zabývaly v rámci vydávacího řízení a dospěly k závěru o nepřijatelnosti vydání žalobkyně z důvodu reálného rizika porušení jejích základních práv (zejména dle čl. 3 Úmluvy). Žalovaný přitom nejenže ruský zatykač mechanicky převzal jako důvod pro zajištění, ale dokonce v rozporu se zásadou presumpce neviny hovoří o hrozbě pokračování v trestné činnosti, ačkoliv žalobkyně nikdy nebyla odsouzena. Závěry žalovaného jsou tak věcně neudržitelné a právně irelevantní.
12. Jde-li o samotné vyhoštění jakožto druhý důvod zajištění, bylo povinností žalovaného se v souladu s judikaturou správních soudů zabývat jakožto předběžnou otázkou realizovatelností takového vyhoštění. Žalobkyně připomíná usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010-150, publikované pod č. 2524/2012 Sb. NSS, podle něž v případě, že správnímu orgánu je zřejmé, že by mohly existovat důvody znemožňující vycestování cizince, nebude oprávněn rozhodnout o zajištění cizince dříve, než si opatří závazné stanovisko žalovaného k tomu, zda jsou je vycestování cizince možné. Žalobkyně přitom konstatuje, že žalovaný měl k dispozici řadu informací silně nasvědčujících již v době vydání napadeného rozhodnutí, že vyhoštění žalobkyně bude v rozporu se zásadou *non-refoulement*. Žalobkyně již při podání vysvětlení vykreslila své politické angažmá proti běloruskému režimu, zmínila, že Polskou jí poskytlo ochranu proti pronásledování, a výslovně uvedla, že jí v případě návratu do Běloruska či vydání do Ruska hrozí uvěznění a mučení. Tato tvrzení přitom nejsou izolovaná a ani zjevně nevěrohodná. Již italské orgány předběžně posoudily rizika hrozící žalobkyni v Rusku a v kombinaci s dokládanou hrozbou pronásledování v Bělorusku pro politickou činnost, kritiku režimu, účast na protestech a dokumentaci policejního násilí njde o podle žalobkyně o vysoce relevantní indicie důvodů znemožňujících vycestování podle § 179 zákona o pobytu cizinců. Situaci v Rusku a Bělorusku vyznačující se rozsáhlým a systematickým porušováním základních práv, potlačováním opozice, vězněním oponentů režimu, používáním mučení a špatného zacházení v detenčních zařízeních a též absencí nezávislého soudnictví považuje žalobkyně za všeobecně známou. Kromě toho, stejně jako bylo ve vztahu k situaci na Ukrajině soudy dovozeno, že představuje překážku vycestování občanů Ukrajiny, obdobný závěr je podle žalobkyně namístě vztáhnout i na další státy zapojené do ozbrojeného konfliktu, tj. i na Rusko a Bělorusko. Bezpečnostní situace v zemi původu žalobkyně je bezprostředně determinována probíhajícím mezinárodním ozbrojeným konfliktem, což brání jejímu reálnému a bezpečnému návratu. Těmto okolnostem se však v odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný zcela vyhnul.

13. Žalobkyně považuje vyhoštění za nerealizovatelné též proto, že by vedlo k nepřiměřenému zásahu do jejího rodinného a soukromého života. Ani tímto zásahem a jeho přiměřeností se napadené rozhodnutí podle žalobkyně nijak nezabývalo, přestože ze správního spisu jednoznačně vyplývá, že žalobkyně má na území EU manžela, s nímž dlouhodobě žije ve společné domácnosti a který je připraven jí poskytnout zázemí, finanční podporu a osobní záruku. Skutečnost, že je zajištěná osoba rodinným příslušníkem občana EU, zmiňuje jako relevantní překážku vycestování ve výše zmíněném usnesení č. j. 7 As 79/2010-150 i rozšířený senát NSS. Žalovaný tak podle žalobkyně porušil svou povinnost individuálního posouzení přiměřenosti zásahu ve světle čl. 8 Úmluvy a § 174a zákona o pobytu cizinců. Posouzení základních skutečností znemožňujících vyhoštění žalobkyně v napadeném rozhodnutí chybí.
14. Žalobkyně brojí též proti paušálnímu zdůvodnění délky jejího zajištění do 7. 3. 2026, tj. na 110 dnů. Ač bylo povinností žalovaného popsat pravděpodobné úkony nezbytné pro přípravu vyhoštění a dobu jejich trvání, žalovaný žádné takové úkony v napadeném rozhodnutí podle žalobkyně neidentifikuje. Pouze sčítá tři obecné časové údaje (90 dnů na rozhodnutí o žádosti o mezinárodní ochranu, 15 dnů na podání žaloby a 5 dnů na doručování soudních dokumentů), ale neposuzuje reálné procesní kroky v konkrétní věci žalobkyně. Vychází z hypotetických lhůt, jež neodpovídají fakticky potřebné době pro provedení úkonů v jejím případě. Za obzvláště zarážející žalobkyně v kontextu jí vyslovených obav z pronásledování a nelidského zacházení považuje konstatování žalovaného, že nelze vyloučit zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu. S ohledem na údaje, které poskytla, je takové posouzení její žádosti zjevně vyloučeno, a proto úvahy žalovaného skutečně vycházejí jen z hypotetického scénáře.
15. Žalobkyně tedy shrnuje, že napadené rozhodnutí považuje za nepřezkoumatelné, jelikož se zcela opomnělo zabývat posouzením tvrzení žalobkyně o jejím politickém pronásledování a hrozbě mučení v Bělorusku i Rusku či o politické motivaci ruského zatykače, stejně jako protože nebyla zkoumána možnost využití mírnějších opatření, absentuje zhodnocení dopadu zajištění do soukromého a rodinného života, možnosti realizace vyhoštění a konečně ani délka zajištění nebyla stanovena individualizovaným postupem.
16. Na podporu žaloby pak žalobkyně předkládá řadu důkazů – výpis z polského rejstříku trestů, polské humanitární vízum, doklad o svém přihlášení k pobytu ve Stuttgartu, německý jazykový certifikát, žádost svého právního zástupce ze dne 17. 6. 2025 adresovanou Komisi pro kontrolu složek Interpolu podrobně popisující skutkový stav jejího případu, stanovisko nadace Centrum běloruské solidarity k situaci v Bělorusku, novinový článek zmiňující okolnosti jejího propuštění z vydávací vazby v Itálii, usnesení Odvolacího soudu v Janově o zrušení předběžné vazby, žádost italského Ministerstva spravedlnosti o zrušení vazby i jeho rozhodnutí o zrušení opatření směřujících k jejímu vydání a též kopie spisu italské policie. Předložila též čestné prohlášení jejího manžela, který se zaručil, že žalobkyni zajistí ubytování na pražské adrese, bude ji finančně podporovat a případně se za ní do Prahy přestěhuje, přičemž bude nápomocen při plnění jejích povinností vůči správním orgánům. Později ještě doplnila k důkazu kopii oddacího listu s apostilou a občanského průkazu jejího manžela a navrhla důkaz výsledkem manžela k otázce zajištění bydlení a poskytnutí záruky za respektování zvláštních opatření.

17. Žalovaný ve svém vyjádření navrhl žalobu zamítnout. Stručně konstatoval, že veškeré žalobní námitky odmítá. Žalobkyně se na území ČR nacházela bez platného povolení a v systému SIS je vedena jako příslušník třetí země, jemuž je odepřen vstup na území Německa s platností do 8. 5. 2026, přičemž se policistům prokázala padělaným polským dokladem, k němuž se odmítla racionálně vyjádřit. Žádost o udělení mezinárodní ochrany pak podala až poté, co byla zadržena a zajištěna. V takové situaci byly podle žalovaného dány důvody postupu podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Ač žalobkyně tvrdí, že její manžel je Němec, má odepřen vstup do Německa. Tvzení o politické aktivitě žalobkyně je pak pro rozhodnutí o zajištění irelevantní. Nadto v rámci zákonných lhůt se žalovaný neměl možnost zabývat detailně pravostí jednotlivých předložených zpráv nebo jejich překladem.

Podstatný obsah správního spisu

18. Dne 16. 11. 2025 policejní orgán vyzval žalobkyni k podání vysvětlení ve věci neoprávněného pobytu na území. V potokolu nejprve zrekapituloval, že téhož dne ve 2:00 hod. byla žalobkyně zkontrolována hlídkou cizinecké policie na místě bývalého hraničního přechodu Rozvadov. Žalobkyně nepředložila žádný cestovní doklad ani jiný doklad totožnosti, ztotožněna byla na základě poskytnuté součinnosti. Dle lustrace v Cizineckém informačním systému nemá na území ČR povolen pobyt a v SIS má od 15. 11. 2025 (tj. od předchozího dne, kdy jí byl zamítnut vstup) do 8. 5. 2026 veden zákaz vstupu a pobytu na území Německa. Dále byl na ni vydán mezinárodní zatýkácí rozkaz pro drogovou trestnou činnost vyhlášený Moskevskou pobočkou Interpolu. Hlídka policejního orgánu proto žalobkyni na místě zajistila. Policejní prezidium posléze sdělilo, že po žalobkyni je dle zatykače ze dne 20. 5. 2020 patráno z důvodu, že od června 2015 do 18. 8. 2018 spáchala trestný čin na úseku drogové činnosti v organizované skupině, spočívající v pašování návykových látek a pokusu o nezákonnou výrobu, prodej nebo převod návykových látek.
19. K dotazům policejního orgánu žalobkyně za pomoci tlumočnice do ruského jazyka do protokolu uvedla, že z Běloruska odjela v roce 2020 na platný cestovní doklad autem na Ukrajinu, kde dostala politický azyl na polské ambasádě, poněvadž podporovala politické protesty proti Lukašenkovi a psala o něm články na sociální síti. V roce 2020 začala pracovat ve Varšavě jako uklízečka, protože neznala jazyk. Na Ukrajině se pak seznámila se svým současným manželem, který je občanem Německa. Žila v Polsku a manžel za ní jezdil na návštěvy. V Polsku dostala kartičku povolení k pobytu. Z Polska pak požádala o pobyt v Německu, a protože jej dostala, tak si již pobyt neprodložovala. V roce 2023 si vzala manžela v Dánsku a od téhož roku žije v Německu. V Německu jí pobyt zatím nebyl přiznán, žalobkyně žádá o pobyt za účelem sloučení s manželem. Je tam nahlášena k pobytu na úřadě a má tam pojištění. Doma v Německu má cestovní doklad i polské vízum o politickém azylu. Manžel by jí mohl doklad přivést. U sebe žádný doklad nemá. S manželem a kamarády jeli v pátek 14. 11. 2025 za zábavou po klubech do Prahy, a protože byla podnapilá, tak si doklad zapomněla vzít. V sobotu ráno 15. 11. 2025 se vraceli do Německa, ale na hranicích je kontrolovala německá policie. Manžel má její cestovní pas ofocený v mobilu a ukazoval jej v Německu na hranicích. Protože ale neměla doklad u sebe a nedohledali ji ani v žádné databázi, vstup do Německa jí odepřeli.
20. K dotazu policejního orgánu, proč se žalobkyně německé policii prokázala padělaným polským občanským průkazem, to sice potvrdila, ale nechtěla se podrobněji vyjadřovat, aby si neuškodila. Byla opilá a udělala hloupost. Doklad si koupila před pár dny a měl to být jen

suvenýr. Předtím se s ním nikdy neprokazovala. V Německu jen čekala, nikdo s ní nic neseptisoal. Podepsala pokutu, vzali jí telefon a pak ji odvezli na hranice. Tlumočníka nepotřebovala, v Německu složila jazykovou zkoušku. V ČR nikoho nemá a nemá tu ani adresu pobytu, přijela na jeden večer za zábavou. U sebe má 400 nebo 800 Kč, mobilní telefon jí zabavili v Německu. Peníze na pobyt a vycestování by jí mohl zajistit manžel. V Polsku žalobkyni pobyt už skončil a v Německu má o něj zažádáno od roku 2023. V Německu žije s manželem již 2 roky a i tam se prokazovala povolením k pobytu v Polsku, přičemž vždy bylo vše v pořádku. V Německu má manžela polského původu, podnikatele. Rodiče a bratr žalobkyně žijí v Bělorusku. V Polsku má pak žalobkyně 23letého syna, který také z Běloruska utekl. O příbuzných ale nechce nic bližšího říkat kvůli jejich osobní bezpečnosti. Žalobkyně sdělila, že žádnou trestnou činnost nepáchala ani na ní nebyla páchána, ale bojí se návratu do Běloruska, kde by ji zavřeli a mučili kvůli činnosti proti Lukašenkovi. Její rodinu by mohli stíhat s ní.

21. K dotazu policejního orgánu žalobkyně sdělila, že o tom, že je v SIS vedena jako nežádoucí osoba, slyší poprvé a ani neví, proč by takto měla být evidována. Ruský zatykač řeší s německým advokátem, kterého označila jménem a telefonním číslem, jež jí na lísteček napsal manžel po zabavení jejího mobilního telefonu. Vše ohledně ruského zatykače včetně důkazů o její nevině může správním orgánům poskytnout tento právní zástupce. Zatykač byl vydán kvůli politickým důvodům v Bělorusku. Drogová trestná činnost v Bělorusku je podle žalobkyně vykonstruovaná. Je to běžná praxe, jak mohou vyhledat lidi, kteří se angažovali proti režimu, a aby mohli dosáhnout jejich vydání do Běloruska. Zatykač sice vydala Moskva, ale mezi Ruskem a Běloruskem není žádný rozdíl. S vydáním do Ruska ani do Běloruska žalobkyně nesouhlasila, protože by tam byla kvůli svému politickému angažování proti Lukašenkovi ve velkém ohrožení. Byla by ohrožena na životě, hrozilo by jí mučení, nelidké a ponižující zacházení, zbavení svobody, nucené práce apod. Nebyla by zaručena její bezpečnost ani by neměla zajištěno právo na spravedlivý proces před nezávislými soudy. Závěrem žalobkyně uvedla, že jelikož se stále projednává její žádost o pobyt v Německu, tak by ráda požádala o azyl Českou republiku do doby, než se situace v Německu vyřeší. Konstatovala, že je řádný člověk a že žije spořádaným životem se svým manželem.
22. I přes vyjádření vůle žalobkyně požádat o mezinárodní ochranu dne 16. 11. 2025 (a přesto, že z připojené rekapitulace není zřejmé by bylo před podáním vysvětlení zahájeno řízení o vyhoštění) policejní orgán rozhodl podle § 124 odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců o jejím zajištění za účelem správního vyhoštění. V rámci jeho odůvodnění se sice vyjádřil i k realizovatelnosti vyhoštění, ovšem nijak se nevyjádřil k důvodnosti obav žalobkyně, nýbrž jen konstatoval, že hlavní překážkou realizace vyhoštění je v současnosti neověřená totožnost žalobkyně, což ale bude vyřešeno prostřednictvím Ředitelství služby cizinecké policie. Nijak se nevyjádřil ani k rodinné situaci žalobkyně, v rámci posouzení přiměřenosti zmiňoval jako dotčené právo jen osobní svobodu žalobkyně.
23. Dne 18. 11. 2025 zástupce žalobkyně písemně potvrdil ústní žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany.
24. Následně dne 20. 11. 2025 vydal žalovaný **napadené rozhodnutí**, které žalobkyně převzala dne 21. 11. 2025 a jímž žalobkyni podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu zajistil v ZZC do 7. 3. 2026. V něm na závěr rekapitulace předchozího procesního postupu (ani zde přitom

Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.

nebylo uvedeno, že a kdy bylo zahájeno řízení o vyhoštění žalobkyně) uvedl, že dne 18. 11. 2025 žalobkyně podala žádost o mezinárodní ochranu. Shrnul, že na žalobkyni byl vydán mezinárodní zatykač za drogovou trestnou činnost moskevskou pobočkou Interpolu. Žalobkyně je zároveň vedena v systému SIS jako státní příslušník třetí země, kterému byl odepřen vstup na území Německa s platností do 8. 5. 2026, a na území ČR pobývala neoprávněně. Se žalobkyní bylo v ČR zahájeno řízení o vyhoštění. Žalobkyně se prokázala padělaným dokladem Polska, což vysvětlila tím, že si jako opilá dělala srandu. Žalovaný zdůraznil, že žalobkyně o mezinárodní ochranu požádala až po zadržení a zajištění policejním orgánem a po umístění v ZZC. Z její výpovědi přitom nevyplynulo nic, co by jí bránilo v dřívějším podání žádosti, pokud by o mezinárodní ochranu měla skutečně zájem. Z jejího jednání tak podle žalovaného plyne, že žádost podala toliko ve snaze oddálit či zmařit realizaci vyhoštění. Kdyby žalobkyně pociťovala palčivou potřebu mezinárodní ochrany, požádala by o ni při první příležitosti. NSS v rozsudku ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016-48, konstatoval, že účelem zvláštních opatření není pouze zajistit účast žadatele v řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany, ale zajištění efektivní kontroly nad průběhem správního řízení o vyhoštění pro případ, že vyhošťovaný cizinec požádá o mezinárodní ochranu. Cílem zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je znemožnit zneužití zákona podáním žádosti o mezinárodní ochranu k dosažení podmínek, které cizinci umožní vyhnout se vyhoštění. Jedná se o preventivní opatření.

25. Žalovaný vyhodnotil, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Současně nebylo možné uplatnit zvláštní opatření podle § 47 zákona o azylu. Žalovaný měl z předchozího postupu žalobkyně za to, že v případě zrušení zajištění by nevyčkala výsledku řízení ve věci žádosti o mezinárodní ochranu, naopak by navázala na svůj nelegální pobyt, případně na trestnou činnost, pro kterou byl vydán zatykač Interpolem. Žalobkyně zároveň není vyloučena z aplikace § 46a odst. 1 zákona o azylu, neboť na základě jejích vyjádření nelze konstatovat, že by byla zranitelnou osobou ve smyslu § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu.
26. Žalovaný se pak podle § 46a odst. 5 zákona o azylu zabýval maximální délkou doby, na kterou bude žalobkyně zajištěna v ZZC. Žalovaný nemohl vyloučit, že na žádost bude aplikovat § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu týkající se zjevně nedůvodných žádostí v případě podání žádosti o mezinárodní ochranu s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění nebo předání k trestnímu stíhání. Stejně tak ale nemůže vyloučit, že žádost posoudí podle dalších odstavců § 16, anebo standardně podle § 12, § 13, § 14a a § 14b zákona o azylu. Ukončení řízení ve věci mezinárodní ochrany lze nicméně předpokládat do 90 dnů, tedy přibližně v polovině šestiměsíční zákonné lhůty pro rozhodnutí, jelikož žádosti žadatelů omezených na osobní svobodu jsou projednávány přednostně. Lhůta pro podání žaloby pak činí 15 dní a 5 dní průměrně trvá doručení všech dokumentů soudu. Žalovaný se proto rozhodl zajistit žalobkyni na 110 dnů. Při dodatečném zjištění skutečností, mající vliv na délku řízení, může být zajištění případně prodlouženo až na 180 dnů.

Posouzení žaloby soudem

27. Žaloba byla podána včas ve lhůtě podle § 46a odst. 7 zákona o azylu, osobou oprávněnou a splňuje veškeré náležitosti kladené na žalobu proti rozhodnutí správního orgánu.

28. Při přezkumu napadeného rozhodnutí přihlédl soud i k relevantním okolnostem, které nastaly po vydání napadeného rozhodnutí, jelikož při přezkumu rozhodnutí o zajištění cizince se § 75 odst. 1 s. ř. s. s ohledem na judikaturu SDEU nemůže plně uplatnit. V rozsudku ze dne 4. 9. 2025 ve věci C-313/25 PPU *Adrar* SDEU dovedl, že zajištěný cizinec musí mít garantovanou možnost dovolávat se jakékoliv změny okolností, k níž došlo po přijetí rozhodnutí o navrácení, která by mohla mít významný dopad na posouzení jeho situace zejména s ohledem na článek 5 směrnice 2008/115/ES o společných normách a postupech v členských státech při navrácení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (dále jen „návratová směrnice“). Podle čl. 5 návratové směrnice je přitom třeba vždy zohlednit nejvlastnější zájem dítěte, rodinný život a zdravotní stav cizince a dodržovat zásadu nenavrácení. K tomu zároveň SDEU doplnil, že již v rozsudku ze dne 8. 11. 2022 ve spojených věcech C-704/20 a C-39/21 *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid* upozornil na to, že soudní přezkum nemůže být v žádném případě omezen pouze na skutečnosti předložené správním orgánem a ani na okolnosti, jež byly uplatněny žalobcem. Soud tedy zkoumal, zda napadené rozhodnutí není stíženo i jinými (v žalobě neuplatněnými) vadami či nezákonnostmi, a to i když se jedná o skutečnosti, které nastaly po vydání napadeného rozhodnutí, jestliže poukazují na nemožnost navrácení žalobkyně do země původu či na dotčení rodinného života žalobkyně.
29. Soud nakonec ve věci rozhodl bez jednání, neboť po podrobném obeznámení se s věcí shledal důvody pro postup podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Nařízené jednání požadované žalobkyní proto bylo zrušeno jako nadbytečné.
30. Podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu může ministerstvo v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.
31. Podle § 46a odst. 5 zákona o azylu ministerstvo v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění, kterou lze prodloužit, a to i opakovaně, nejdéle na 180 dnů.
32. Podle § 47 odst. 2 zákona o azylu může ministerstvo rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany. Zvláštním opatřením se podle § 47 odst. 1 zákona o azylu rozumí rozhodnutím ministerstva uložená povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem [písm. a)] nebo osobně se hlásit ministerstvu v době jím stanovené [písm. b)].
33. Na úvod soud připomíná, že jedním z účelů zajištění podle shora citovaného ustanovení je vytvořit podmínky pro to, aby pouze z důvodu, že cizinec podal žádost o mezinárodní ochranu, nebyla zmařena realizace vyhoštění podle zákona o pobytu cizinců [srov. rozsudky NSS ze dne 15. 2. 2017, č. j. 10 Azs 284/2016-35, a ze dne 28. 2. 2017, č. j. 4 Azs 9/2017-31]. Účelem zajištění v tomto případě tedy není pouze zaručit účast žadatele v řízení o žádosti o

mezinárodní ochranu, nýbrž zabezpečit jeho dostupnost pro policejní složky fakticky vykonávající rozhodnutí o vyhoštění pro dobu, kdy žadatel pozbude postavení žadatele o mezinárodní ochranu a budou splněny podmínky vykonatelnosti rozhodnutí o vyhoštění (§ 119 odst. 7 zákona o pobytu cizinců; srov. rozsudek NSS ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016-48).

34. Takové rozhodnutí však nemůže obstát, jak správně žalobkyně upozorňuje, jestliže zákonný účel omezení osobní svobody cizince (v tomto případě vyhoštění do Běloruska, popř. předání za účelem trestního stíhání Ruské federaci) nebude pravděpodobně možné uskutečnit. Tato nemožnost přitom nemusí vyplývat jen z toho, že je nepravděpodobné, že se ani v maximální možné délce zajištění nepodaří získat náhradní doklad cizince nutný pro realizaci samotného vyhoštění, ale prioritně již z toho, že by v cílové zemi předání cizinci hrozilo politicky motivované pronásledování nebo vážná újma ohrožující jeho život či lidskou důstojnost, a to včetně hrozby vykonání trestu odnětí svobody spojeného s hrozbou mučení či jiného nelidského zacházení. Jak rozšířený senát NSS jasně uzavřel v usnesení č. j. 7 As 79/2010-150, *„v případech, kdy bude již v době rozhodování správního orgánu o zajištění cizince zřejmé či pravděpodobné, že účel zajištění, tj. správní vyhoštění, vycestování nebo předání cizince, nebude moci být realizován, nebylo by možné zbavení či omezení osobní svobody cizince považovat za souladné s ústavním pořádkem, s mezinárodními závazky ČR v oblasti ochrany základních práv a podle současného právního stavu ani s (...) ustanoveními návratové směrnice.“*
35. Rozšířený senát dále dodal, že *„správní orgán má povinnost se zabývat v řízení o zajištění cizince možnými překážkami správního vyhoštění, předání nebo vycestování tohoto cizince v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo kdy před rozhodnutím o zajištění cizince vyšly najevo. (...) Tato úvaha bude nezbytná také v případě, že budou správnímu orgánu již v době rozhodování o zajištění cizince známy skutečnosti, které mohou nasvědčovat tomu, že zajišťovaný cizinec je rodinným příslušníkem občana EU (...) Rovněž v případě, kdy bude správnímu orgánu již před rozhodnutím o zajištění cizince zřejmé, že by zde mohly být dány důvody znemožňující vycestování cizince ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců, nebude oprávněn vydat rozhodnutí o zajištění cizince dříve, než si opatří závazné stanovisko Ministerstva vnitra k tomu, zda je vycestování cizince možné (ve vztahu ke správnímu vyhoštění viz § 120a odst. 1 zákona o pobytu cizinců). Ministerstvo vnitra bude v tomto případě povinno vydat toto stanovisko neprodleně tak, aby bylo možné dodržet zmiňované zákonné lhůty pro rozhodnutí o zajištění cizince.“*
36. I když se rozšířený senát vyjadřoval k problematice zajištění za účelem vyhoštění podle zákona o pobytu cizinců, činil tak v době, kdy právní úprava ještě neznala tzv. přezajišťování upravené v nynějším § 46a odst. 4 zákona o azylu až na základě novely účinné od 18. 12. 2015. Z absence zmínek o režimu zajištění v režimu zákona o azylu tak nelze dovozovat, že by se jeho závěry nevztahovaly i na postup podle zákona o azylu. Soud přitom neshledává žádný důvod pro odlišné nahlížení na zajištění opírající se o § 46 odst. 1 písm. e) zákona o azylu, jelikož toto ustanovení, jak bylo výše vysvětleno, slouží k témuž účelu – k zachování možnosti vyhoštění i v případě, kdy cizinec aktivuje řízení o udělení mezinárodní ochrany pravděpodobně jen s cílem se takovému vyhoštění vyhnout. Shodný účel tohoto důvodu zajištění nezbytně vede k nutnosti aplikovat stejná pravidla plynoucí z ústavního pořádku i ze závazných norem unijního práva. Není hájitelné, aby byl cizinec omezován na osobní svobodě za účelem, který je pravděpodobně nerealizovatelný, a je Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.

jedno, zda se jedná o omezení osobní svobody podle zákona o pobytu cizinců, nebo podle zákona o azylu.

37. V tomto případě je přitom zjevné, že žalovanému byly známy údaje, které naznačovaly, že žalobkyni nebude možné ani vyhostit do Běloruska, ani vydat k trestnímu stíhání do Ruska. Více než tristní situace z hlediska dodržování základních lidských práv v Rusku i Bělorusku je všeobecně známa, což platí o to více v případě osob, které se politicky angažují a uplatňují ve veřejném prostoru názory kritické, nebo dokonce opoziční vůči představitelům vládnoucího režimu. Žalobkyně přitom v průběhu pohovoru opakovaně zmínila, že se politicky angažovala proti režimu a že se obává o svůj život v případě návratu do některé z těchto zemí. Striktně odmítla, aby o jejím zajištění byl informován zastupitelský úřad Běloruska, a aby se tak Bělorusko či Rusko dozvěděly, kde se žalobkyně nachází. Žalobkyně upozornila i na to, že ruský zatykač je podle jejího přesvědčení pouze zastíracím manévrem, jak získat informace o ní. Pro případ pochyb o tom poskytla žalovanému též kontakt na svého právního zástupce, který podle ní byl připraven poskytnout správním orgánům podrobnější informace včetně důkazů o její nevině.
38. Za tohoto stavu se žalovaný musel i přes časovou tíseň, v níž napadené rozhodnutí vydával, blíže zabývat nadnesenou otázkou nepřipustnosti vydání žalobkyně do Ruska i Běloruska. I když patrně nebylo namístě, aby si analogicky dle § 120a odst. 1 zákona o pobytu cizinců vyžádal závazné stanovisko k možnosti vycestování, jelikož takovým dotčeným orgánem by byl on sám, žalovaný se musel v odůvodnění napadeného rozhodnutí touto otázkou zabývat v té míře, jakou by bylo možné očekávat od takového (spěšného) závazného stanoviska. Bylo nezbytné, aby se žalovaný vyjádřil ke stavu dodržování lidských práv v Rusku a Bělorusku a posoudil, zda ohrožení žalobkyně v případě nuceného navrácení je reálné. Stejně tak s ohledem na poskytnutý kontaktní údaj na právního zástupce bylo potřebné, aby byly od něj obratem vyžádány žalobkyní zmiňované důkazy údajně prokazující, že ruský zatykač postrádá opodstatnění. V případě potřeby žalovanému nic nebránilo žalobkyni, kterou měl ve své moci, dovyslechnout k okolnostem tvrzené politické činnosti, na kterou dotazy policejního orgánu nebyly směřovány, aby jeho posouzení mohlo být individualizované.
39. Nic takového se však nestalo. V napadeném rozhodnutí žalovaný zmíněné skutečnosti jen nadmíru stručně zrekapituloval, avšak k realizovatelnosti vyhoštění či předání žalobkyně na základě ruského zatykače se naprosto žádným způsobem nevyjádřil. Takový postup však nelze hodnotit jinak než jako svévolný a nepřijatelný. Žalovaný není oprávněn s odkazem na § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu omezit na svobodě cizince, u nějž zůstávají nezodpovězeny zásadní pochyby o tom, zda jeho vydání do země původu, popř. země trestního stíhání by bylo porušením zásady *non refoulement*. Na tuto skutečnost jasně upozorňuje i již výše zmíněný rozsudek SDEU ve věci *Adrar*, který povinnost zkoumání možného porušení zásady nenavrácení dovodil pro každý vnitrostátní orgán posuzující zajištění cizince, a to dokonce i pro případ, kdy cizinec nijak nenapadl již dříve vydané rozhodnutí o vyhoštění a to je již vykonatelné. V tomto případě navíc ani ze správního spisu neplyne, že by vůbec bylo řízení o vyhoštění zahájeno. V každém případě nelze přisvědčit žalovanému, který ve vyjádření k žalobě tvrdí, že realizovatelnost vyhoštění je z hlediska možnosti zajištění žalobkyně irelevantní. Právě naopak, v případě zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu jde o otázku zcela klíčovou, bez jejíhož posouzení je nutno v kontextu relevantních okolností považovat zásah do osobní svobody žalobkyně za nepřijatelný.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.

40. Za daného stavu je tedy napadené rozhodnutí v otázce realizovatelnosti vyhoštění nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, přičemž je nutno zdůraznit, že panují velmi vážné důvody se domnívat, že takové vyhoštění či předání za účelem trestního stíhání je v daném případě nejspíše nepřípustné. S ohledem na zjištěnou nepřezkoumatelnost však již bylo nadbytečné za tímto účelem provádět dokazování listinami, jež žalobkyně předložila soudu k důkazu.
41. Totéž přitom platí i pro otázku posouzení zásahu do rodinného života žalobkyně. Jak plyne z rozsudku SDEU *Adrar*, tak i usnesení rozšířeného senátu NSS č. j. 7 As 79/2010-150, nepominutelnou překážkou realizovatelnosti vyhoštění je i možný nepřiměřený zásah do práva na rodinný život. I touto otázkou se tedy žalovaný musel v odůvodnění zabývat, pokud zjistil informace, které na existenci takového rodinného života poukazují. A k tomu v tomto případě také došlo.
42. Žalobkyně zcela konkrétně hovořila o tom, že je provdaná a již dva roky žije ve společné domácnosti v Německu se svým manželem, který má německé občanství, přičemž se spolupodílí na péči o jeho dvě děti (jedno z nich je nezletilé). Žalobkyně svého manžela identifikovala zcela konkrétními údaji a uvedla konkrétní adresu pobytu v Německu. Pokud jde o zákaz vstupu do Německa, žalovaný nemohl nepostřehnout, že ten byl žalobkyni vydán v den předcházející jejímu zachytu českými policisty v brzkých ranních hodinách, a tedy odpovídal věrohodně tomu, jak svou situaci popsala žalobkyně. I ze správního spisu se zřetelně ukazuje, že v pozdních večerních hodinách žalobkyni bez cestovního dokladu německá policejní hlídka nejprve nevpustila na území Německa, a jelikož žalobkyně nedisponovala žádným přiznaným pobytovým oprávněním v Německu, německý strana vyznačila v SIS příslušný záznam, na který nyní odkazuje žalovaný. Zároveň patrně žalobkyni předali českým policistům, kteří ji (už v brzkých ranních hodinách následujícího dne) zadrželi. Ani záznam v SIS tedy nevylučoval potenciální pravdivost tvrzení žalobkyně o existenci rodinného života v Německu. Vydání žalobkyně do Ruska či její vyhoštění do Běloruska by přitom rodinu žalobkyně rozvrátilo.
43. V době rozhodování žalovaného samozřejmě v příběhu žalobkyně byla řada sporných prvků, představovaných nejen (vysvětlitelným) záznamem v SIS, ale např. i nemožností kontaktovat tvrzeného manžela, absencí údaje o získání azylu v Polsku či přiznaným prokázáním se falešným polským dokladem, kde měla žalobkyně uvedeno příjmení tvrzeného manžela. Bylo však povinností žalovaného, pokud měl za to, že tato zjištění zcela zpochybňují tvrzení žalobkyně, z nichž plynulo hrozící vážné narušení rodinného života v případě jejího vydání, resp. vyhoštění mimo území EU, aby svou úvahu v odůvodnění napadeného rozhodnutí alespoň v minimálním rozsahu zformuloval a vysvětlil, proč zjištěné skutečnosti pravděpodobně nebudou mít vliv na realizovatelnost vyhoštění, anebo proč nelze souvisejícím tvrzením žalobkyně věřit. Jelikož v napadeném rozhodnutí nelze nalézt žádný argument k problematice zásahu do rodinného života, je i v tomto směru napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek odůvodnění.
44. S ohledem na předchozí závěry soudu by již bylo nadbytečné se podrobněji zabývat dalšími žalobními námitkami, k nimž by bylo nezbytné při jednání provádět dokazování listinami, jež žalobkyně doložila až po vydání napadeného rozhodnutí. To se týká např. záruk nabízených manželem žalobkyně a jejich dostatečnosti pro uložení zvláštního opatření podle § 47 oddst. 1 písm. b) zákona o azylu, či otázky, zda žalovaný věděl, že ruský zatykač

formálně nemá za cíl dodat již odsouzenou žalobkyni do výkonu trestu, nýbrž jen zajistit její účast v dosud neskončeném trestním řízení. Vyhodnocení listinných důkazů v rozsahu relevantním pro jeho posouzení bude úkolem žalovaného v řízení o žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany.

Závěr a náklady řízení

45. Jak vyplývá z předchozí argumentace soudu, žaloba je důvodná, jelikož žalovaný se ani náznakem nezabýval realizovatelností vyhoštění žalobkyně do Běloruska, popř. jejího vydání do Ruska, ač k tomu byl povinen na základě čl. 2, 3, 5 a 8 Úmluvy a čl. 5 a 15 návratové směrnice ve spojení s § 46a odst. 1 zákona o azylu, který hovoří o možnosti přijmout rozhodnutí o zajištění žadatele o mezinárodní ochranu jen v případě nutnosti. Není-li v kontextu relevantních tvrzení žadatele naznačujících nerealizovatelnost jeho vyhoštění či vydání v nezbytném rozsahu ověřeno a vysvětleno, proč při zajištění podle písm. e) tohoto ustanovení zákona o azylu považuje žalovaný takové vyhoštění či vydání i přes zmiňované okolnosti za realizovatelné, nelze mít za řádně zdůvodněnou zákonem vyžadovanou nutnost zajištění.
46. S ohledem na uvedené tedy soud napadené rozhodnutí jako nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů [§ 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i bez jednání zrušil.
47. Soud však již nerozhodoval o vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení ve smyslu § 78 odst. 4 s. ř. s., neboť zrušením napadeného rozhodnutí, které bylo prvním úkonem v řízení, zde již není řízení, v němž by bylo možné pokračovat (srov. obdobně rozsudek NSS ze dne 22. 12. 2015, č. j. 4 Azs 234/2015-36). Vyhlášením tohoto rozsudku vzniká žalovanému povinnost bezodkladně žalobkyni propustit ze zajištění [§ 46a odst. 12 písm. c) zákona o azylu].
48. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalobkyni, která byla ve věci úspěšná, přiznal soud náhradu nákladů řízení v celkové částce 12 269,40 Kč. Tuto částku tvoří odměna za dva úkony právní služby po 4 620 Kč [převzetí a příprava zastoupení a sepsání žaloby – § 7, § 9 odst. 5 a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů] a dvě paušální částky jako náhrada hotových výdajů po 450 Kč podle § 13 odst. 4 téže vyhlášky. K tomu je třeba podle § 57 odst. 2 s. ř. s. třeba přičíst částku 2 129,40 Kč jakožto náhradu za 21% DPH z výše uvedených částek, neboť soud prostřednictvím administrativního registru ekonomických subjektů ověřil, že společnost Chrenek, Toman, Kotrba advokátní kancelář spol. s r.o., v níž zástupce žalobkyně vykonává advokátní činnost, je plátcem DPH.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 18. prosince 2025

Mgr. Ing. Petr Šuránek
samosoudce